

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 350—
pol leta . . . „ 180—
četrt leta . . . „ 90—
za mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 450—
pol leta . . . „ 240—
četrt leta . . . „ 120—
za mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Debata o ustavnem načrtu.

Beograd, 31. maja. Današnja se-
ja konstituante se je pričela ob 9.30.
Po odobrenju zapisnika zadnje seje
je zbornica prišla na dnevni red. V
imenu zemljoradniškega kluba je iz-
javil posl. Juraj Vreslovič, da stoji na
stališču, da morajo biti vsi naši za-
koni jasno stilizirani, ker se s tem
onemogoči možnost dvomnosti. Čl. 42
in 43 nista dovolj jasna. Nadalje
je odgovarjal posl. Juraju Demetro-
viču, ter pobijal njegova izvajanja
lgde Dalmacije. Zahteval je, naj se
tretji oddelek ustave vrne ustavnemu
odseku z nekaterimi izpremembami
vred. Komunist Života Miloković je
v svojem govoru nato izjavil, in sodi,
da je bil 3. oddelek sprejet v ustavo
pod pritiskom opozicije. Nato je okri-
tikoval ta oddelek in polemiziral s

predgovorniki. Govoril je industrijsko-
gospodarski krizi ter kritiko-
val poslovanje ministra za promet.
Narodni socialist Deržić je kritikal
v svojem govoru 3. oddelek in ves
ustavni načrt ter je izjavil, da so go-
tovi paragrafi ustave uvršteni brez
vsakega sistema. Glede dr. Gosarja
je izjavil, da je v svojem govoru
razvil katoliški komunizem. Glas-
soval bo proti. Radikalec dr. Nomčilo
Ivančić je v svojem govoru nato
zlasti kritikoval zemljoradnike ter je
izjavil, da tretji oddelek ne rešuje
agrarnega vprašanja. Odškodnina
mora biti upravičena. Radikalec
Aleksa Žujevič je odgovarjal na raz-
ne opaske predgovornikov in se iz-
javil za ustavo. Seja se je končala
ob 13.30 ter se je nadaljevala ob 16.

Seja ministrskega sveta.

Beograd, 31. maja. (Izv.) Danes
se je vršila pod predsedstvom mini-
strskega predsednika Pašića seja
ministrskega sveta, na kateri je bila
sprejeta uredba o devizah in valutah.
Razpravljalo se je nadalje na tej seji
o vprašanju zamenjave denarja v
novosvobojenih krajih Dalmacije.
Sključeno je, da se vzame pri zame-

njavi čim ugodnejša relacija in to z
ozirom na ne preveliko število de-
narja, ki se ima zamenjati. — Konč-
no je bil na predlog finančnega mini-
stra sestavljen odbor za regulacijo
stanarinskih in draginskih doklad
državnega uradništva v Srbiji in Čr-
nigori. — Nato se je seja zaključila.

Štajerska za priključitev k Nemčiji.

Glasovanje se vrši 3. julija. Bojazen pred vkoraka-
njem naše vojske na Koroško.

Gradec, 31. maja. V današnji do-
poldanski seji štajerskega deželnega
zboru so se mogli odločiti o vpraša-
nju izpremembe dne 7. aprila so-
glasno odobrenega predloga, po ka-
terem bi se izvršilo glasovanje za
priključitev k Nemčiji dne 29. maja
sočasno z glasovanjem na Salzbur-
škem. Sklep deželnega zboru z dne
7. aprila se ni mogel izvesti, ker je
bilo ljudsko glasovanje na Salzbur-
škem nekaj časa dvomljivo in ker so
obstajale še druge ovire. V današnji
seji je staval deželni svetnik dr. Hü-
bler v imenu velenjskih poslancev
deželne zbornice predlog, naj se do-
loči termin za ljudsko glasovanje na
tretji julij, ako se do tedaj ne izvede
glasovanje v vsej državi. Razpis in
priprave za glasovanje naj izvede
avtonomna deželna vlada (ne dežel-
na vlada kot zvezna oblast). Glaso-
vanje samo pa glasovalni odsek, se-
stavljene iz zastopnikov vseh strank.
Ko je dr. Hübler svoj predlog ute-
meljil, je izjavil namestnik deželnega
glavarja dr. Ahrer, da se smatra
krščansko-socialna stranka s skle-
pom deželnega zboru od 7. aprila
vezano in da bo vsled tega glasova-
la za predlog. Zastopnik svobodno-
miselne kmetijske zveze je nato
izjavil, da se tudi njegova stranka
strinja s predlogom. Deželni svetnik

Machold je izjavil, da stoji socialno-
demokratski deželno-zbornski klub
na stališču zveznih zakonov, ki ne
predvideva glasovanja po deželi. So-
cialno-demokratska stranka, ki je
pokazala veliko volje za brezpogoj-
no priključitev k Nemčiji, meni, da
predlagani sklep za glasovanje za
priključitev k Nemčiji ni koristen in
da ga tudi ne bo pospešil. Zato ne bo
glasovala za predlog. Ako se pred-
log sprejme, se socialna demokracija
glasovanju ne bo odtegnila. Nato je
bil predlog dr. Hüblerja sprejet z
glasovi Velenemcev, kmetijske zveze
in krščanskih socialcev. (Dolgotraj-
no odobravanje pri Velenemcih in
poslancih kmetijske zveze.) Nato je
bila seja zaključena.

Dunaj, 31. maja. (Izv.) Današnji
sklep štajerskega deželnega odbora,
da se ima glasovanje za priključitev
k Nemčiji izvesti dne 3. julija t. l., je
v tukajšnjih krogih vzbudilo veliko
nevoljo. Ta korak se od merodajnih
krogov tem bolj obsoja, ker se z go-
tovostjo računa z vkorakanjem ju-
goslovanskih čet na Koroško.

Dunaj, 31. maja. (Izv.) Izvedba glas-
vanja za priključitev tudi na Štajerskem,
bi imela kot nezgodno posledico takojšnji
odstop sedanje vlade dr. Mayerja, ker bi
vlada kljub svojim odločnim ugovorom
proti priključitvi ne hotela nositi posledic.

Posvetovanja male antante.

Dunaj, 31. maja. (Izv.) Tukajšnji
zastopniki male antante so se danes
posvetovali o skupnih korakih, ki bi
jih bilo podvzeti, ako se glasovanje
za priključitev k Nemčiji izvede. Po-
svetovanje je imelo namen, določiti

stališče Čehoslovake, Jugoslavije
in Rumunije za slučaj nadaljevanja
priključitvenega gibanja, v katerem
slučaju bi te države bile primorane
tudi skupno nastopiti.

Boji poljskih vstajev.

Poljska vlada ne odstopi. Francija popušča.

Berlin, 31. maja. (Izv.) Iz Brezslave se
poročila, da ponavljajo Poljaki še vedno
svoje napade, kljub temu, da je zapovedal
Korianty splošni umik. Pri Janickovu so
skušali Poljaki prebrstati reko, a so bili od-
biti. Na raznih krajih so ponovili Poljaki
svoje napade po močnih predpripravih
potom metalcev min in streljanja s 30.5 cm
topovi, a so bili od nemških bramb odbiti.
V več krajih so Poljaki tudi prisilili re-
kretovati civilno prebivalstvo.

Oppel, 31. maja. (Izv.) Včeraj je pri-
šlo v notranjem delu mesta Beuthen do
krvavih pouličnih bojov, Poljski vstajši, ki

so udrl v mesto, so napadli nekega an-
gloškega častnika ter ga težko ranili.

Varšava, 31. maja. Spricho sedanlega
položaja se je na včerajšnji seji mini-
strskega sveta sklenilo, umakniti predloženo
prošnjo za odstop.

London, 31. maja. Kakor se doznava iz
diplomatskega vira, sta v sobotni seji po-
slaniškega sveta predlagala angleški in ita-
lijski poslanik, naj se v nemških in polj-
skih okrajih Gornje Šlezije vzpostavi red
z reguliranimi nemškimi oziroma poljskimi
četami. Zastopnik francoske vlade je ugo-
varjal, da je vsled popustive Koriantyja

taka odredba nepotrebna. Poslaniški svet
je sklenil, ustvariti med nemškim in polj-
skim pasom nevtralnno ozemlje.

BOLGARSKI NOTRANJJI MINI- STER V BEOGRADU.

Beograd, 31. maja. Včeraj po-
poldne je došel v Beograd bolgarski
notranji minister Dimitrov. ki je tu-
di predsednik bolgarske kmetijske
stranke. Danes ga je sprejel ministr-
ski predsednik Nikola Pašić. Dimi-
trov ostane v Beogradu nekoliko dni.
Njegovemu prihodu se pripisuje ve-
lika važnost.

JOVANOVIČ, POMOČNIK MINISTRA NOTRANJNJIH ZADEV.

Beograd, 31. maja. Naš poslanik v
Bernu, Milutin Jovanović, pride koncem
tedna v Beograd. Kakor se govori, bo po-
stal pomočnik ministra za zunanje stvari.

ZVEZA NARODOV ZAPRTIJA DENAR.

London, 31. maja. (Izv.) Strokovnja-
ška komisija je odposlala raznim državam
spomenico, v kateri ugotavlja, da stane
zveza narodov preveč denarja, da zapra-
vijo javno imetje, daje svojemu uradništvu
previsoke plače ter dopušča, da njeni urad-
niki zlorabljajo svojo oblast. — Komisija
predlaga ustanovitev skupne blagajne, iz
kateri naj bi se vzdrževala pisarna zveze
narodov.

FINANČNA POMOČ AVSTRIJI.

London, 31. maja. (Izv.) Finanč-
na komisija Zveze narodov, ki ima
začasno tukaj svoj sedež, je izdelala
načrt za ureditev finančnega vpra-
šanja Avstrije. Komisija predlaga, da
se Avstriji odpomore z ustanovitvijo
emisijske banke ter s pomočjo najetja
notranjega posojila. Ta emisijška
banka naj bi se takoj ustanovila ter
bi bila nje prva naloga, da zboljša
sedanji kurz krome. Kot garancija bi
ji naj služili dohodki iz carin, državnih
monopolov, tobačne režije in po-
sojil na nepremičnine. Po mnenju fi-
nančne komisije je napeti vse sile,
da se nadaljno izdajanje papirnatih
novčanic prepreči. Komisija je že
prejela zgotovilo, da se bo Avstriji
pomagalo s potrebnimi krediti pod
pogojem, da se izvedejo nove finančne
reforme.

RAZPRAVE PROTI VOJNIM ZLOČINCEM.

Lipsko, 31. maja. (Izv.) Danes
dopoldne se je pričela 3. razprava
proti vojnim krivcem. Obtožen je
delavec Robert Neumann radi sla-
bega ravnanja z vojnimi ujetniki. Se-
nat je sestavljen kot pri prejšnjih
razpravah, 15 nemškim pričam stoji
nasproti 25 angleških prič. Bivši vojni
ujetniki so bili v Londonu komi-
sionalno zaslišani ter se bodo njih
izjave med obravnavo prečitale.

DEMONSTRACIJA ZDRAVNIKOV NA DUNAJU.

Dunaj, 31. maja. Danes popoldne
se je vršila napovedana peturna de-
monstracijska stavka avstrijskih
zdravnikov. Istočasno se je vršilo v
dvorani glasbenega društva zboro-
vanje zdravnikov, na katerem so bi-
le soglasno sprejete predlagane re-
solucije. Govorniki so poudarjali iz-
rečno enodušnost vseh zdravnikov, v
neomajni volji, doseči izpolnitev
svojih zahtev. Med demonstracijsko
stavko zdravnikov so odpadle vse
ordinacije, samo v bolnišnicah in po-
rodniški kliniki se je vršila zaslišna
služba za neodložljive smrtnonevar-
ne slučaje.

KONGRES FRANCOSKIH NARODNIH ŽELEZNIČARJEV.

Pariz, 31. maja. Danes dopoldne se
otvori kongres narodnih železničarjev. Bo-
je se, da pride do hudih spopadov z refo-
misti in komunisti.

— Prejeli smo: Loža V. M. X prekli-
cuje svojo za 5. junij sklicano ornejo, ker
je priglasiła za 15. junij . . . visok acce-
sit. Tozadevno obvestilo po 10. juniju.
k

Zelena internacionala.

Te dni se je vršilo v Pragi tudi zbo-
rovanje zastopnikov agrarne stranke, kjer
so bile od bolj znanih zastopane češka
agrarna, bolgarska zemljedelska, Radicev-
ska in Avramovičeva zemljoradniška
stranka. Kakor že na mnogih sličnih zbo-
rovanjih drugod se je razpravljalo o osno-
vanju mednarodne zveze poljedelcev, zele-
ne internacionala.

Kdor se malo zaglobi v javljajoče se
smeri bodočega socialopolitičnega razvoja
in se zamisli v osnove nastopajoče social-
no-politične grupacije, ne bo mogel zana-
prej močje mimo sličnih pojavov.

Očitno je in niti najbolj zakrknjen sta-
ropoklonež ne more več zanikati, da je so-
cializem v poslednji dobi napravil velikan-
ske napredke. Nahajamo se nedvomno v
dobi pred prvimi početki socializacije, ki
se bo izvršila pač po načelu kolektivizma.
O tem si je na jasnem pač sleherni misleč
človek, dasi je treba priznati, da imajo ši-
roke množice o vsem tem še preveč me-
glene pojme, ker jih vodi bolj negativni na-
gon po preobrtu današnjega stroja, nego
trezen prevdarek, zavest pozitivnega, kon-
struktivnega dela.

Ravno vzpričo te nejasnosti se je ne-
nadoma znašlo mnogo poljedelskega pre-
bivalstva celo v vrstah komunistične stru-
le, dasi se z nje socialnogospodarski tež-
njami prav gotovo ne vjemajo. Nastopa pa
že iztreznjenje, nazorj se čistijo, politične
vrste se znova ločijo. Kmet vidi, da nje-
go mesto vendarle ni med komunisti. Naj-
preje in najočitneše se je to pokazalo v
Rusiji.

Problem je v glavnem ta: Socializacija
je mogoča tam, kjer je delo, kjer je način
produkcije kolektiven, Rudarstvo, Industri-

ja, promet so glavni primeri te vrste pro-
izvodnje. Kjer pa je delo individualno, za-
htevajoče individualno človekovo udeležvo-
vanje, tam pa s socializacijo ne bomo ničesar
opravili. In tako delo je delo poljedel-
ca. Pri njem z normami delovnega reda po
vzgladu industrijskega delavca ne pridemo
nikamor, ako ne želimo, da uničimo ali vsaj
ogrozimo poljedelsko produkcijo, kakor se
je zgodilo ruskim komunistom. Šele kadar
bi se vse kmetško delo vršilo mehanično,
a brezizjemno s pomočjo strojev, šele re-
daj bi bilo kolektivno delo mogoče. Ker ni-
smo utopisti, tega osnovnega napredka še
ne bomo pričakovali tako kmalu.

S tem je podana tudi slika položaja, ki
nastopa za zemljedelski stan ali ako ho-
čete, razred. Da se zavaruje pred presene-
čenji, se mora organizirati enotno, — in
zanj, ki živj raztreseno, je politično-parla-
mentarno delo edina možnost političnega
udeleževanja. Mimo tega pa ima še res-
nejše in trajnejše cilje; na koncu koncev
bomo kmeli v evropski družbi samo dva
vrsti socialno-političnih organizacij: socia-
listično raznih struj in agrarno, predstavl-
jajoči dve vrsti produkcije: delavsko ko-
lektivistično in kmetško individualno. Ti
dve bosta med seboj delali pogodbe in si
zamenjavali proizvode, sestavljali države
in kratkoma gospodarili nad darovi zem-
lje.

Kot socialistom nam torej ne more bi-
ti vseeno, kako se urejuje naš sodelavec,
s katerim se nam bo na koncu kot z edi-
nim še pogajati o razdelitvi dela in sadov.
Zato razbula enovredna zelena internacionala
le, ki se nahala sicer šele v prvih početkih,
naše nemalo zanimanje.

Ob mrtvaškem odru dr. Vesnića.

Pariz, 30. maja. Danes je mnogo od-
ličnih oseb obiskalo in izkazalo čast mrt-
vemu dr. Vesniću. Zvečer so se vršili
strogo intimno verski obredi, pri katerih
je bila navzoča samo družina dr. Vesnića
in osebe poslanstva. Nato se je truplo
preneslo v rusko cerkev, kjer je bilo polo-
ženo na katalafk. Vsa cerkev je bila črno
drapirana in pripravljena za službo božjo,
ki se bo vršila jutri ob desetih dopoldne,
med katero bodo izkazale mrtvemu trupu
čast čete pariske garnizije.

Beograd, 31. maja. Na brzojavko, v
kateri je francoski ministrski predsednik
Briand izrazil min. predsedniku Nikoli Pa-
šiću svoje sožalje povodom smrti našega
pariškega poslanika dr. Milenka Vesnića,
je odgovoril min. predsednik Pašić z na-

stopno brzojavko: »V imenu kraljevske
vlade in v svojem imenu se zahvalujem
Vaši ekscelenci za tople izraze sožalja v
bolesti, ki nas je zadela s smrtjo našega
odličnega predstavnika v Parizu dr. Mi-
lenka Vesnića.

Beograd, 31. maja. Povodom smrti na-
šega poslanika v Parizu dr. Milenka Ves-
nića je prejel ministrski predsednik Nikola
Pašić od čehoslovakega zunanjega mi-
nistra dr. Beneša nastopno brzojavko: »Ob
prihodu v Pariz sem doznal za strašno iz-
gubo, ki je zadela vlado kraljevine Srbije,
Hrvatov in Slovencev s smrtjo njenega
glavnega predstavnika v Parizu. Radi
uslug, ki jih je storil slovanstvu, bo nje-
ga smrt povzročila enodušno žalost čehos-
lovakega naroda.«

VELIKA TATVINA OROŽJA.

Inozem, 31. maja. (Izv.) Kakor poro-
ča »Volkszeitung«, je bilo iz artilerijskega
skladišča avstrijske državne brambe pri
Hallu ukradenih več Mauserjevih pištol, 7
strojne in vsi v skladišču se nahajajoči
optični aparati. Vrednost ukradenega bla-
ga se cení na več milijonov kron. Tej tat-
vini se pripisuje velik politični pomen, ki
pa dosedaj še ni polnšen.

JAPONSKI PRESTOLONASLEDNIK NA FRANCOSKEM.

London, 31. maja. Včeraj se je odpe-
ljal japonski prestolonaslednik iz Anglije
na krovu japonske bojne ladje »Katori«. Namenjen je v Francijo. Pred odhodom se
je poslovil od angleškega naroda s poseb-
no poslanico in se zahvalil za gostoljub-
nost, ki jo je užival v Angliji.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA Z DUNAJEM.

Dunaj, 31. maja. (Izv.) Z jutrišnjim
dnem stopi na vseh avstrijskih prō-
gah poletni vozni red v veljavo ter se
s tem dnem uvede tudi 24-urno
časovno štetje. Po novem voznem
redu bosta vozila D-vlaka 3 in 4 Du-
naj—Gradec—Maribor—Ljubljana—
Trst in obratno ter Dunaj—Zagreb
—Beograd in obratno dnevno in si-
cer odhaja iz Dunaja ob 7. uri 20 mi-
nut in prihajata na Dunaj ob 21. uri
45 minut.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

31. maja.
Zagreb: Devize: Berlin 211—212,
Budimpešta 51.10—51.50, Italija 692—691,
London 512—514, Newyork kabel 130.50—0.

Ček 129.50—130.50, Pariz 1090—1094, Pra-
ga 191.50—192.50, Švica 2280—2310, Dunaj
22.55—22.60. Valute: Dolarji 128—129, av-
strijske krone 23—23.50, carski rublji 37—
40, čehoslovake krone 196—198, franco-
ski franki 1085—1095, napoleondori 440—
445, nemške marke 215—217, leji 0—224,
sovereign 492—0, lire 682.50—0.

Beograd, Devize: London 128—128,
75, Pariz 267—268, Newyork 32.20—32.50,
Ženeva 570—575, Solun 185—195, Rim
172.50—173, Praga 47—47.50, Dunaj 5.60—
5.65 in pol, Berlil 52—52.50. Valute: Fran-
coski franki 265—270, dolarji 31.40—32, li-
re 169—170, rom, leji 55.50—56, bolgarski
levi 38.25—40, čehoslovake krone 47—
47.50, nemške marke 54—54.50, avstrijske
krone 5.85—5.95, napoleondori 108.25—109,
75, 20 dinarjev v zlatu 22—22.40.

Zagreb: Efekt: Banka za Primor-
je 0—850, Jadranska banka 1950—1970,
Jugoslovanska banka 421—425, Ljubljanska
kreditna banka 0—900, Sloveska eskompt-
na 580—590, Praštediona 4980—5000, Ri-
ječka pučka 365—370, Narodna banka 0—
900.

Curih: Devize: Berlin 905, Newyork
575, London 2223, Pariz 4733, Milan 2995,
Praga 835, Budimpešta 245, Zagreb 430,
Varšava 0.55, Dunaj 1.35.

Dunaj: Valute: dolarji 602—606,
marke 957—963, funti 2320—2340, franco-
ski franki 4930—4970, lire 312.50—314.50,
dinarji 1784—1804, poljske marke 5725—
5925, švicaški franki 10425—10475, čeh-
oslovake krone 864—870.

Praga: Volute: Marke 139.25, lire
356, francoski franki 365.50, funti 265.50,
dolarji 68.12—204.50.

Ne prezrimo!

V binkoštni »Prager Presse« je napisal naš stari, davni prijatelj Alfred Jensen iz Stockholma članek, ki je prevažen, da bi ga smeli prezreti. Važen zato, ker kaže, kako gledajo tuji-prijatelji na naše slovanske zadeve in kakšna čustva jih pri tem navdajajo. Med drugim pravi:

»Najlepši dnevi mojih dolgih potovanjnih let so združeni s slovanskimi kraji in spomini. Ni ga večjega slovanskega kraja, ki bi ga ne bil obiskal. Slovansko gostoljubnost sem v obilni meri užival in med vsemi slovanskimi politiki — od Moskve do Cetinja, od Poznanskega ali Budišina, do Zofije in Atosa — sem imel slovanske prijatelje, morda jih imam še vedno.«

Kako bi pa danes izpadlo zame slovansko popotovanje? Če bi prišel zopet v Zlato Prago, tedaj vem, da bi na Češkem našel zopet kulturne prijatelje. Ravnotako med Hrvati, Slovenci in Bolgari. Če bi pa šel v Moskvo, bi me pa Trocki gotovo dal ustreliti ali deportirati v kako boljšešvijo Sibirijo. Če bi nastopil novo pot v Macedonijo, bi me morda kak srbski patrijot v bolgarskem mestu Ohrid »obglavil« (prisodoba).

»Ravnokar sem se vrnil s potovanja po Poljski, in je zelo vprašljivo, če bi se me na vseh straneh zopet tako prijazno sprejelo, ker sem si upal javno odkloniti poljsko-šlezko politiko. In če bi šel v Lvov ali na Dunaj, fiktivno glavno mesto brezdomovinske rusinske inteligence, bi me morda s mlačnimi občutki sprejeli, ker sem si upal večkrat javno dvomiti, če so Ukrajinci v političnem in kulturnem oziru resnično že zreli, ker dasiravno jih je 35 milijonov, morejo vendarle pokazati le prav žalostne uspehe svojega delovanja in svojih težni.«

»Jaz sem še vedno prijatelj politične renesance slovanskih narodov in je samo posebi razumljivo, da sem z veseljem pozdravil nove državne tvorbe Čehov in Poljakov. V pričetku gojim tudi simpatije napram jugoslovanski ideji. Imam pa vedno sum, da bodo Hrvati in Slovenci prej ali pozneje lepo zvezo raztrgali, če se bodo njihove aktivne buknosti uresničile, da hočejo Srbi hegemonijo ali iz mističnih črk SHS celo napraviti Veliko Srbijo. Ravno tako me boli, da so Bolgari iz te jugoslovanske zveze bojkotirani.«

»Matička Rusija je sicer še vedno velika, toda enkrat bo govorila, takrat ko bo Leninove drhalske diktature konec. Rusija je svet zase, konservativna dežela kmetov z ortodoksno mistiko in more sebi zadoščati. Od zapadnih Slovanov odvisti, če ostanejo Rusi še vedno Evronejci, ali se pa zopet mongolizirajo in nato predstavljajo novo nevarnost za evropski kulturni svet, nevarnost, kateri bi bili izpostavljeni tudi ostali Slovani, če se ne priklopijo temu kulturnemu svetu.«

Alfred Jensen je človek, nad čigar besedami se že smemo zamisliti.

O urzavnih pravicah in narodnih manjšinah.

Govor poslanca Brandnerja v konstituenti.
(Konec.)

Gospodje! Pridem k zadnjemu odstavku, ki določa pravice narodnih manjšin. Ta odstavek je važen. Moram reči, da soglašam z njim. O tem odstavku sta govorila dr. Gosar in dr. Korun. Gospod dr. Korun je pri tej priliki naglašal, da so Nemci v Sloveniji zatirani in preganjani kakor nikdo na svetu. Smatram za svojo dolžnost, da gospodu dr. Korunu odgovorim, da to ne odgovarja resnici. (Poslanec dr. Milan Korun: »V specialni debati bom navedel konkretne slučaje, iz katerih se bo razvidelo, da je res, kar sem trdil.«) Naglašam, da imajo Nemci v Sloveniji svoje nemške šole. Nemci so zaposleni v raznih podjetjih, Nemci lahko govorijo nemški. Nemci imajo svoje nemške časopise, Nemci se lahko razvijajo nacionalno. (Medklic poslanca dr. Koruna: »Izgledajo jih iz države!«) Prosim Vas: resnica je, da uživajo pri nas Nemci vse pravice in svoboščine. Pokazati Vam pa hočem, gospod dr. Korun, kako postopajo Nemci na Koroškem z našimi ljudmi. Tukaj imam proklamacijo, ki jo je izdala plebiscitna komisija po končanem plebiscitu. Tu so podpisani zastopnik Anglije, Francije, Italije, Nemške Avstrije in zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tej proklamaciji stoji:

»Koncem našega dela želimo zdaj, ko oddajamo upravo avstrijski vladi, še posebno poudariti določbe mirovne pogodbe, sklenjene v St. Germainu, ki se tiče varstva manjšin, katero varstvo jamči tudi zveza narodov; obenem pa poudarjamo tudi določbe radi pripadnosti k državi in posebno pa člen 92, ki določa, da nikdo, ki stane v ozemlju bivše Avstro-Ogrske monarhije, radi političnega svojega zadržanja od izbruha svetovne vojske sem ne sme biti preganjan ali zasramovan.

Avstrijska in koroška vlada ste tudi po svojih zastopnikih pri inter-alijani plebiscitni komisiji v javnem razglasu izjavili, da se boste tega držali; avstrijski zastopnik pa še tem potom ponavlja danes svojo besedo.«

To je v smislu senžermenske mirovne pogodbe, kjer določa čl. 63.: »Avstrija se zaveže, da bo dala vsem svojim prebivalcem brez razlike rojstva, državne pripadnosti, jezika, narodnosti ali vere popolno in celo varnost za življenje in svobodo.«

Dalje določa člen 66.: »Vsi avstrijski državljani so brez razlike rodu (narodnosti), jezika ali vere pred zakonom enaki in uživajo iste državljanske in politične pravice.« Dalje govori ta člen o pravicah, ki jih morajo imeti manjšine pred sodnijo, v uradih, v šoli itd.

Vse to določa mirovna pogodba in naglašja še posebej proklamacija plebiscitne komisije.

Sedaj bom pa pokazal, kako se godi koroškim Slovencev. Tu imam list »Koroški Slovenec«, ki izhaja na Dunaju, kajti na Koroškem Nemci ne dovolijo, da bi izhajal ta list. Zato ga morajo koroški Slovenci izdajati na Dunaju s pomočjo bratov Čehov. Tu stoji:

»Danes se čutimo popolnoma zapuščene...«

Podpredsednik Cosić: Gospodine poslanci, po poslovniku nije dovoljeno čitati.

Poslanec Anton Brandner: Prosim, da mi dovolite to čitati, ker je važno. (Poslanec dr. Laza Marković: »Neka čita, da čujemo!«)

Poslanec Anton Brandner (čita): »...Danes se čutimo popolnoma zapuščene, brezpravne državljane, s katerimi sme vsaka nemška baraba postopati nekanonovano, kakorkoli se mu zljubi. Pri nobeni oblasti ne uživamo pravne zaštite. Vse oblasti nas smatrajo za helote, kot podjarmljeni narod, ki ga je treba kot narod zatreti z vsemi mogočimi naravnimi in umetnimi sredstvi.

Kakor divje zveri so planili po plebiscitu najeti, seveda ne najboljši elementi nad naše ljudstvo, predvsem na tiste, ki so se za časa plebiscita izpostavili za Jugoslavijo. Avstrijska vlada peščice domačih slovenskih inteligentov ni prevzela v službo in domače slovensko učiteljstvo je moralo zapustiti svojo domovino in iti s trebuhom za kruhom v Jugoslavijo. Ostalo je nekaj slovenske duhovščine in še ta je morala po veliki večini zapustiti svojo rojstno deželo. Sistematično se je hujskalo prebivalstvo proti slovenski duhovščini, da ji je ponekod ogrozilo življenje in je sama odšla vsled teh neznosnih razmer, duhovniki pa, ki so iz ljubezni do domače zemlje in do naroda prezirali grožnje, preganjanje in vse trpljenje, so bili s silo izgnani ali prestavljeni in je nemška duhovščina zasedla njihove župnije, četudi največja slovenskega jezika.«

Najvažnejše je pa tole:

»Pod monarhistično Avstrijo smo koroški Slovenci imeli vsaj dve svoji šoli, ki smo jih z lastnimi sredstvi zgradili in jih z lastnimi sredstvi vzdrževali, to je narodni šoli v Sv. Jakobu v Rožu in št. Rupertu pri Velikoven. Danes niti na teh dveh šolah ni dovoljen pouk slovenskega jezika v slovenskem jeziku in klub vsem določbam senžermenske mirovne pogodbe ne moremo s sredstvi naših krvavih žuljev otvoriti teh dveh šol.« (Medklic: »To se zove republika!«) Da, demokratična republika.

Danes koroški Slovenci nimajo niti ene slovenske narodne šole. Vse slovensko učiteljstvo so izgnali s Koroškega v Jugoslavijo. Poleg tega na sodniji ne smete govoriti slovenski. Slovenski ne smete govoriti niti privatno, kadar se vozite v tramvaju ali se nahajate v gostilni. Tudi ne smete brati slovenskih časopisov. (Dr. Milan Korun: »Podoben se godi pri nas Nemcem.«) Koroški Nemci naše ljudi tepejo, ropajo po naših posevkih, zastrupljajo našim ljudem živino, jih preganjajo in sploh postopajo z njimi kakor barbari.« (Dr. Korun: »Vi bi radi tako

delali z Nemci v Jugoslaviji.«) Pri nas imajo Nemci svoje šole, imajo na trgovinah in drugod svoje napise, lahko govore neovirano povsod nemški, tudi tukaj v Beogradu po kafanah jih slišite nemško govoriti. Kajti mi smo kulturni ljudje in jih pustimo na miru. Zato tembolj protestiramo proti temu, da se z našimi ljudmi na Koroškem tako nečloveško postopa. G. dr. Korun je pa čutil potrebo, da je govoril v zaščito Nemcev, kako so zatirani; to bodo seveda Nemci proti nam izrabljali. Taki so naši socialni demokrati, dočim nemški socialni demokrati, gospoda moja, do danes niso izpregovorili v avstrijskem parlamentu niti besedice v zaščito koroških Slovencev! (Poslanec dr. Korun: »To jim mi tudi zelo zamerimo.«) Kaj pomaga, če jim Vi to zamerite! Ako obstoji internacionala, je dolžnost Vaših nemško-avstrijskih sodrugov, na nastopijo za interese teptanih koroških Slovencev, ne da bi jih morali Vi opominjati. (Medklic: »To je germanska internacionala!«) Da, to je germanska internacionala, tista internacionala, ki je l. 1914. glasovala za vojsko, za imperijalistično vojno, dočim so slovanski internacionalci, ne izvzemši Vaših srbijanskih, nastopili proti vojni, dasi je bila Srbija napadena.

Taka je slovanska internacionala, taka pa je nemška internacionala. Nemška internacionala je bila vedno nacionalistična. (Poslanec dr. Korun: »Vi ste ravno tak nacionalist!«) Jaz sem jugoslovanski socialist. Mi nič drugega ne zahtevamo, nego zaščito našega narodnega elementa izven naše države, a na drugi strani dajemo tudi mi Nemcem in drugim narodnostim v naši državi pravico do zaštite narodnih manjšin in bom za ta odstavek glasoval, ker priznam, da imajo pravi Nemci (ne renegati!) pravico zahtevati, da se ščitijo v naši državi. Toda z isto pravico moramo mi to zahtevati od Nemške Avstrije in tudi od Italije. (Ploskanje.) Ako mi izpolnjujemo mirovno pogodbo, jo morajo izpolnjevati tudi oni.

Ni nič umestno, gospod dr. Korun, da ste Nemce predstavljali kot velike mučenike v Jugoslaviji. To ni resnica! Oni so prosti in se jim pri nas dobro godi.

Gospodje! V tem odstavku, o katerem sem govoril, je večina členov protivna narodno-socialističnemu programu, ker ne daje ženski nikakih pravic, ker omejuje osebno svobodo, svobodo v stanovanju, tiskovno svobodo itd. Zato bi želel, da bi se ti členi popravili, da bi se II. odstavek, ki tvori nekako merilo, nekaj barometer za razmere v Jugoslaviji, izboljšal. Zunanji svet, inostranstvo mora iz tega oddelka razvideti, kakšne so razmere pri nas. Ako mi tako omejujemo svobodo, kakor smo videli, morajo v inostranstvu imeti vtis, da je v Jugoslaviji vse polno hajdukov. To ne more biti v interesu naše države in zato bi želel, da bi se gotove določbe v II. oddelku podvrgele reviziji, osobito pa, da se črta odredba o žalitvi tujih vladarjev, da bomo veljali pred svetom kot svobodni narod. Želim, da izvršite to popravo, in je tudi potrebno, da jo izvršite, da se bo lahko sprejela ustava z ono večino glasov, kakor je želja nas vseh.

Potrebno je, da gospodje iz centra popuste. (Poslanec dr. Laza Marković: »Saj popuštamo!«) Vem, gospod dr. Marković, da ste v zadnjem času v nekaterih stvarih nekoliko popustili. To Vam radevolje priznam. Toda v tem II. oddelku, ki je najvažnejši, se ni dosti popustilo. (Medklic: »Trebja je to, gospodje, ker se je pri načelnem glasovanju pokazalo, da ste dobili 227 glasov samo na ta način, da je glasoval z Vami tudi del opozicije: zemljoradniška stranka. A ta opozicija (Poslanec Barić: »To ni nikakva opozicija!«) je izjavila, da bo pri sklepnem glasovanju glasovala proti, ako ne popravite gotovih členov v tej ustavi.

Zato se mi zdi potrebno, apelirati na Vas, da popustite kolikor mogoče, da bo na koncu tista opozicija glasovala z Vami in da bodo tudi še drugi člani opozicije glasovali z Vami.

Gospodje, to je moja želja. Jaz bom seveda glasoval proti večini členov II. oddelka. (Odobranje in ploskanje).

* Moskovski humor. V Moskvi izhajajo listi: »Poročila«, »Resnica«, »Komunistovsko delo«, »Sirovaštvo«, »Gospodarsko življenje«. Zveza teh imen da dvotipen stavek: »Poročila« prinašajo »Resnico«, da »Komunistovsko delo« vede »Gospodarsko življenje« v »Sirovaštvo«.

Vojni zločinci pred sodiščem.

Mirovna pogodba nalaga nemški vladi, da kaznuje vse zločince, ki so se tekom vojne pregrešili proti mednarodnemu pravu. Tudi naša država je predložila obširno listo vojnih zločincev in zahtevala, da se izrečejo obsodbe za zločine, ki so jih zakrivali napram našemu narodu. Pri tem seveda ni prizadeta samo vlada v Berlinu, ampak tudi vlade v Budimpešti, Sofiji in na Dunaju.

Prve obravnave proti vojnim zločincem se ravnokar vrše v Lipskem. Obravnavajo se zločini, storjeni nad francoskimi in angleškimi vojnimi ujetniki v Nemčiji. Nemško časopisje se s huronskim upitjem spodbija nad temi obravnavami. Namen je prozoren. Z zavijanjem, z valenjem krivde na druge, poskuša javno mnenje izbrisati utis obravnave, ki razkriva goščino nemške soldateske nad brezmočnimi in brezpravnimi vojnimi ujetniki.

Kot prvi je bil pred sodiščem v Lipskem sojen podčastnik Heynen. Tožencu se je dokazalo, da je v 15 slučajih zagrešil nad vojnimi ujetniki najtežja nasilstva, ki tudi v takratni dobi ne morejo biti opravičljivi. Obsojen je bil na 10 mesecev teče. Vsekakor malenkostna obsodba.

Drugi obtoženeц je bil nemški stotnik, advokat dr. Emil Müller iz Karlovih Var. Značilni so zločini, ki jih je zagrešil nemški inteligent nad ujetniki taborišča, kateremu je poveleval. Vsled okrutnega ravnanja dr. Müllerja je v taborišču umrlo vsaki dan do 10 ujetnikov. Dr. Müller je ujetnike suval in pretepal. Nekega

bolnega vojaka je pustil tri dni pri vezanega na kol. Vojne ujetnike je tolkel po glavi, če so prosili kruha; bolnike je pretepal z bičem, da jih spravil s postelje. Vojnemu ujetniku, ki je bil težko bolan na difterijo je segel nasilno z roko v usta in ga pretepal. Vojne ujetnike je fotografiral na latrinah.

Vsekakor so Nemci izmed obtožencev izbrali najprvo »naindolžnejše«, ker zločini, ki sta jih prva dva obtoženca zakrivila, so prav »malenkostni« proti zločinom, ki so jih zakrivila nemške podivlane tople nad našim narodom v Bosni in Srbiji. Te razprave čakamo in rado vedni smo, če bodo Nemci potem še picali na pomoč zvezo narodov, kot jo kličejo sedaj pri obravnavah v Lipskem.

Beleške.

Čudno, čudno... »Slovenec« je tudi pozabil na majniško deklaracijo. Voditelji so torej povsod zaspali. Znamenje, da je treba pri nas čisto nove orijentacije.

V toplo molitev priporočajo Narodovega Ceneta, ki ga je nenadoma zadel mrtvoud med zobe, globoko prestrašeni avtonomisti. g. Govekar in drugi prizadeti.

Sila kola lomi. »Slov. Narod« poroča v svoji sinočnji številki, da so se vršila zadnje dni med JDS in NSS »pogajanja« za ljubljanski obč. svet. Pri tem je pa pozabil povedati, da je JDS vodila taka »pogajanja« tudi s SLS. In takrat »Slov. Naroda« ni bilo strah »srečne Ljubljane.« — No, hilf, was helfen kann!

Gospodarstvo.

NAŠE NOTRANJE DRŽAVNO POSILO.

Včeraj smo objavili nekoliko podatkov o našem notranjem državnem posojilu. Naše dotično poročilo se je naslajalo na prve vesti, ki so došle v Ljubljano včeraj. Po današnjih vesteh, ki pa tudi še nimajo oficijelnega značaja, nam je včerajšnje poročilo nekoliko spremeniti oziroma dopolniti. Delež slovenskih denarnih zavodov, zdi se, da ne bo znašal 100 milijonov dinarjev (20%), marveč le 75 milijonov dinarjev (15%), katera vsota je še vedno procentuelno visoka, posebno če jo primerjamo z enako svoto za vso Srbijo. Od celega posojila, ki se ima uporabiti le za investicijske svrhe (železnice, ceste, pristanišča) se uporabi primeren del za zgradbo železnice Ormož—Ljutomer in Ljutomer—Murska Sobota. Že ta okolnost bi morala vplivati na naše ljudi, ki imajo kaj prihrankov, da pridno podpisujejo na državno posojilo, ne le v lastnem interesu, o čemur smo razkladali včeraj, ampak tudi v interesu slovenskem in ne v zadnji vrsti v interesu državnega kredita in s tem države same. Ni zadosti, da je sindikat jugoslovanskih bank zagotovil finančni upravi posojilo, potrebno je, da se širša publika udeleži podpisovanja na isto tako, da ne bo bankam ostala niti ena zadolžnica. Po pogodbi s finančno upravo, so namreč denarni zavodi obvezani dati vsakemu državljanu toliko zadolžnic, kolikor jih bo podpisal. Ako bi pa privatniki podpisali več zadolžnic, nego znaša na podpisovanje izloženo posojilo, se bo podpisnikom primerno znižal podpisani delež. S tem, da so banke dolžne izložiti zadolžnice na javni podpis ter jih dati vsakemu državljanu z ravno omenjeno omejitvijo, odpade vsak razlog za zabavljanje, češ, da se banke favorizira. Iste koristi, kakor banke, ima lahko vsak, ki podpiše posojilo in to v ohi meri, v kateri bo podpisal. Ako se bo oglašilo toliko privatnih podpisnikov, da bankam ne ostane nič, ne bodo imele banke drugega dobička, kot malo provizijo za prevzeto jamstvo uspeha posojila in za reklamo in razpečevanje zadolžnic, ako pa ne bo odziva med širokimi sloji, bo to pač dokaz, da se za sedaj ni moglo drugače, nego se nasloniti na banke. Najlepše bi pa bilo, ako bi podpisovanje na posojilo preseglo 500 milijonov dinarjev, kajti tak uspeh bi povzdignil ugled naše mlade države in zaupanja inozemstva v gospodarsko in politično konsolidacijo iste. V tem slučaju bi se moglo pristopiti v kratkem času k drugemu notranjemu in eventualno zunanemu posojilu; k zunanemu pa le tedaj, ako bi nam bilo isto dano na podlagi naše gospodarske moči in našega kredita, ne pa, da se nas gospodarsko in tudi še politično zaslužni. Zunanja poso-

ila, ki bi se nam ponujala s poslednjim namenom, mora naša država odločno odklanjati, kakor je menda to že storila. Naša država bi smela najemati le taka zunanja posojila, za katera ne bi prevzemala obvez, nego plačevanje pogojenih, četudi nekaj višjih obresti in to le v visoko stoječi inozemski valuti. V tem poslednjem slučaju bi namreč nekaj višje obresti več kot odvažale okolnost, da bi se povračilo z vso verjetnostjo vršilo, ko bi naša valuta bila zboljšana. Danes n. pr. je dolar 6 in pol krat dražji proti dinariu, nego je bil normalno pred vojno. Ako bi se dolar znižal proti dinariu za polovico današnje cene, bi se zunanji državni dolg znižal v istem razmerju — t. j. na polovico, v našem denariu. Ako hočemo priti do zunanega posojila pod sprejemljivimi pogoji, moramo vsi delati na to, da doseže prvo naše notranje državno posojilo popoln uspeh, kakor smo že gori naglašali. Končno bodi še povedano, da bo Narodna banka dovoljevala posojila na državne zadolžnice novega posojila proti 6% obrestmi in proti včeraj navedenimi pogoji le za dobo 4 let. Ta ukrepitev je jako umestna, ker se s tem omejuje tudi inflacija bankovcev za to dobo, v kateri je upati, da se bodo gospodarske razmere pri nas toliko zboljšale, da bo lahko obdržati zadolžnice v prometu brez zakonito ustanovljenega lombardiranja pri Narodni banki.

★

+ Carinjenje blaga na brzojaku Pra- ga — Dunaj — Trst — Zagreb — Beograd. Generalno ravnanje carin v Beogradu je odredilo, da imajo carinarne pregledavati blago v vlaku, Južna železnica se je morala obvezati, da bodo jemali potniki tega brzojavla samo najpotrebnejše blago s seboj. Denarja in vrednostnih papirjev toliko, kolikor pač dovoljuje naredba o devizah in valutah. Potniki, ki se vozijo skozi našo državo, morajo naznaniti carinskemu organu, koliko valut in vrednostnih papirjev posedajo pri sebi, ker se jim v nasprotnem slučaju isti odvzamejo. Ravno tako se odvzame v vsakem slučaju nezdrava valuta (avstroogrške novčance in levi). Kdor prispe iz inozemstva, sme izstopati samo na postaji, kjer se nahaja carinski urad. Transitna prtljaga se ne carini, temveč se označi samo s carinskim pečatom. Prtljaga, ki se izvozi iz naše države, se zacarini pri naših carinskih uradih.

+ Razvijanje industrije v Karlovcu. Malo je mest, kjer bi se tako lepo razvijala industrija, kakor ravno v Karlovcu. V zadnjih dneh se je osnovalo novo podjetje za eksploatacijo in izkoriščanje šum z glavnilco 4 milijone kron. To je že 33 industrijsko podjetje. Lep napredek!

+ Telefonska zveza Dunaj-Trst. Zvezni prometni minister je z naredbo od 14. t. m. dovolil telefonski promet Dunaj-Trst čez Jugoslavijo. Pristojbina za en pogovor znaša 520 avstr. kron; za tujni pogovor pa trikrat toliko.

Dnevne vesti.

Ljubljana.

— General Petar Mišić. 30. m. m. je umrl v sanatoriju na Dunaju. Pri sarajevski družnici »Jadranske banke« je podpredsednik Ambrožič ponarejal kreditna pisma, ki so se glasila na njegove skrivnice ter prevajali banko za nekoliko milijonov kron. Policija je stvar odkrila in krivce aretirala.

— Velike povere pri podružnici »Jadranske banke« v Sarajevu. Pri sarajevski družnici »Jadranske banke« je podpredsednik Ambrožič ponarejal kreditna pisma, ki so se glasila na njegove skrivnice ter prevajali banko za nekoliko milijonov kron. Policija je stvar odkrila in krivce aretirala.

— Cenzura pism v Italijo. Na razna vprašanja, ali se v Italijo namenjena pisma cenzurirajo, odgovarjajo, da se pri nas cenzura ne vrši ter tudi uradno ni znano, ali obstoji cenzura v Italiji. Vsekakor pa je priporočati previdnost, ker italijanske oblasti brezdomno pregledujejo pisma, ki prihajajo iz Jugoslavije v zasedeno ozemlje.

— Izplačevanje 20% bonov, ki so bili izdani pri zamenjavi kolkovanju starih bankovcev, se še ne izplačujejo. Kdaj se bo to zgodilo, objavimo pravočasno.

— Urad Ljubljanskega velikega semnja naznanja vsem zainteresiranim krogom, da je rok za prijavo k udeležbi na željo interesentov podaljšan do 10. t. m. Od prijaviteljev, predloženih do tega roka se ne bo zahteval nikak povišek na najemni izloženega prostora.

— Za begunce. S 1. junijem preneha begunski urad ter prevzame vse njegove posle poverjenstvo za socialno skrb. S 30. junijem se ustavi begunske podpore, izvezni tiralec in sirote v zavodih. Državno gosposdarstvo v Strnišču se opusti. Vselej tega se morajo begunci oprijeti kakršnega koli posla. 25 begunskih rodbin se preseli še ta teden v Prekmurje. V Strnišču ostanejo le še železničarske rodbine.

— Za župana v Velenju je izvoljen Valentin Blažek, posestnik in strojevodja pri drž. prometovniku. Blažek, ki je prišel JSDS je bil vedno zaveden slovenski značaj, sodelnik in podpornik vseh narodnih društev ter med rednimi družinskimi četi, ki se ni udal pritisku nemških uradnikov pod Avstrijo, da bi pošiljal svoje otroke v nemško šolo.

— Novi vozni red južne železnice velenjske s 1. junijem je izšel ter se dobiva na vseh postajah j. z.

— Umrl je včeraj po kratki, težki bolezni v ljubljanski drž. bolnici g. cand. jur. Anton Sivka, edini sin nadučitelja v St. Jurju ob juž. železnici. Ranjki, ki je bil izvanredno nadarjen in simpatičen mladenič, si je maloma pridobil srca vseh, ki so ga spoznali. Kruta usoda je hotela, da je moral umreti ravno tedaj, ko so se njegove študije bližale koncu ter bi bil moral stopiti v javno življenje, kjer bi s svojimi sposobnostmi lahko mnogo koristil naši domovini. Njegovo truplo prepeljejo danes v njegov rojstni kraj k večnemu počitku. — Bodi mu domača zemlja lahka! Težko vrzati redni naša sožalje.

— Mladci volkove sta ušla 27. m. m. Iovska čuvaja kneza Auersperga Lackner in Schaffner v Glazuti pri Kočevju. Staro volkovo sta ustrelila, mladička pa prinesla žive v mesto. Mladičkov je 6 (3 samci, 3 samice) stare so približno 4 tedne, že sami jedo. — Odbor za pokončevanje volkov v Kočevskem sodnem okraju je postal vročišče v Ljubljano »Slovenskemu lovskemu društvu«, da jih razstavi. Volčišče si lahko ogleda vsakdo na vrtu hotela Uniona, Vstopnina za osebo 1 dinar, za šole (pri skupnem obisku) po 1 K. Vstopnina je določena za sklad gori navedenega odbora, ki plačuje talije lovcev in sicer za vsakega volka, mladega ali starega po 1000 K. Občinstvu se priporoča, da si ogleda razstavo, ki se odpravi 1. t. m. ob 10. popoldne.

— Okraden ruski dijak. 20letni gimnazijški dijak Aleks Mereznik iz Kišeneva je potoval iz Solije k svojim staršem v Ameriko. Dne 27. m. m. se je vozil iz Zagreba proti Ljubljani. Na tej progi mu je bila ukradena listina, v kateri je imel: plačan vojni list v Ameriko s sliko, 150 dolarjev, 2000 lir in 1500 nikolajevskih rubljev.

— Velika tatvina manufakturnega blaga. V Lok pri Zid, mostu je bilo v noči na 26. m. m. vloženo v trgovino Jos. Kranjca ter pokradeno različnega manufakturnega blaga za 28.580 K.

— Za ravnatelja Kranjske deželne banke je imenovan Iv. Mikuš.

— Imenovanje. Za kancelista pri višjem šolskem svetu, ozir. pri poverjenstvu za uk in bogočastje sta imenovana Jos. Bajc in Valentin Flis. Pristav Ant. Lavrič je imenovan za pisarniškega ravnatelja pri poverjenstvu za kmetijstvo. Računska praktičarka Viktor Nahitgal in Jos. Janežič sta imenovana za računsko asistenta pri knjigovodstvu deželne vlade.

— Novolimenovani ravnatelj Rogaške Slatine Čufeta se je odpovedal službi še pred nastopom. Ravnateljska služba se bo oddala v prihodnji seji deželne vlade.

— Promocija. Gospod cand. med. Ludovik Zalar iz Ljubljane bo dne 3. junija na dunajski univerzi promoviran za doktorja medicine.

— Tovariši in tovarišice! Pozivamo vas, da se v čim večjem številu udeležite pogreba tov. Sivke, cand. jur., ki se vrši danes t. j. v sredo iz mirušnice dež. bolnice ob 13. uri. Dragega tovariša sprejmo korporativno z društvenimi trakovi z žalnim znakom. — Odbor Jug. napred. akad. društva »Jadrans«.

— Strelišče pod Rožnikom, nekdanj zbirališče ljubljanskih Nemcev in nemških tujcev za javne in tajne orgije, je prišlo vsled prisilne uprave v slovenske roke ter je restavracija na dobrem glasu. Zanimivo si je ogledati streliško dvorano, kjer vtise do 300 let stare slike predsednikov in častnih članov ter originalne streliške tarče.

— Otvoritev Sokolskega doma na Viču se vrši v nedeljo dne 5. t. m. Ker je to ena izmed prvih enakih prireditev v združeni domovini, bodi dožnost vsakemu zavednemu Slovencu, da se je udeležiti. Glavne točke sporeda so: ob 8. jutraj odhod br. društva izpred Narodnega doma v Ljubljani, ob 9. slavnostna otvoritev doma, popoldne ob pol 4. uri javna telovadba, po telovadbi vrtna veselica s srečolovom i. dr. Pri telovadbi in veselici svira vojaška godba. Torej v nedeljo vsi na Vič.

— Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani priredi v najkrajši dobi nekaj predavanj z diapositivni. Prvo predavanje se vrši v četrtek dne 2. junija točno ob 20. uri v Mestnem domu o temi: VII. veselekolski zlet v Pragi 1920 z 160 diapositivni. Predava g. prof. dr. P. Pestotnik, Vstopnina: sedež 2 D, stojališče 1 D. Čisti dobiček pripada v prid kulturnega fonda Češkoslovaško-Jugoslovanske lige.

— Izgubljen. Privesek k verižici, grb z napisom »Zornan 1910« se je izgubil v pondeljek zvečer. Najditelj naj ga odda proti nagradi v operi pri vratarju.

— Izgubila se je na noč 30. V. črna listina z važnimi dokumenti, od Jubilejnega mesta do Justične palače. Poštenega najditelja se prosi, da jo odda v upravi Jugoslovije proti nagradi.

Maribor.

Iz našega gledališča. Nedeljsko gostovanje naše znane igralkice g. Danilove je pokazalo njeno dovršeno umetnost v največji meri. Neznani so nam vzroki, da ni slavno občinstvo posetilo dobre predstave v pričakovanem številu. Za sedaj samo toliko.

Tajna posvetovanja nemških tujcev. Ob avstrijski jugoslovanski meji se slišajo mariborski nemščurji in njihovi somišljeniki iz Avstrije na tajnih sestankih. Obravnavajo se vse možne in nemogoče stvari, tako: posledice in slučajni priključitve Avstrije k Nemčiji itd. Naše oblasti se opozarjajo, da te konference prenapetežev takoj ukinejo.

Divja promenade. V soboto se je splašilo 30 do 40 glav goveje živine, ki so jo 13 do 15 letni dečki gnali od glavnega koldvora po Meljski cesti v Melje. Sebe redarstvo je pomirilo zbesnelo živino in preprečilo mogoče nesreče. Želimo, da se ne goni po obljubljenih ulicah živine!

Vlom. V soboto so neznanj tatovi vliomili v vilo kamnoseka Paierja in odnesli iz nje razne predmete v vrednosti več tisoč kron.

Umrl je 27. t. m. v Mariboru vpokojeni nadrevident Ignac Prelog. Pogreb se vrši v nedeljo popoldne.

Celje.

Dečji dan v Celju. V nedeljo 5. t. m. se vrši vsled odredbe ministrstva po celi državi dečji dan. Pri nas v Celju se vrši zvečer dobrodelna prireditev v prid ubogim otrokom v Narodnem domu. Prireditev se vrši pri pogrnjenih mizah. Program je zelo zanimiv. Nastopa celjsko pevsko društvo ter se predstavljata tudi igra enodejanka »Na letovišču«. Sodeluje sokolski orkester iz Laškega. Prireditev vodi »Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju«.

Radi žaljenja N. Veljčanstva je policija aretirala krojača v Razlagovi ulici 8, Viktor Reicha.

Uboj. V Vitanju pri Celju se je vršil pred nekaj dnevi semelj. Kakor običajno, se je tudi po tem semlju vršilo veliko pijančevanje, ki je žalostno končalo. V Kurinovi gostilni je namreč sorodnik posestnika Ignaca Javornika ubil njegovo ženo z litersko steklenico. Nesrečnica je obležala na mestu mrtva. Ubijalca so izročili v zapor.

Bivši celjski trgovski agent Peter Zajc o katerem se je svoj čas poročalo, da je umrl v zaporih v Gradcu, je bil 28. maja pripeljan v Celje in oddan vzpore celjskega okrožnega sodišča.

Dražba košnje bo 5. t. m. ob 9. uri dop. pred vrtnarsko hišico v mestnem parku.

Zgubila se je črna najnata listina vsebujoča razne listine in srednje vsoto denarja dne 31. maja na potu iz Petrovč v Celje v bližini Kirbischove trgovine. Najditelj si naj obdrži ves denar, listnico pa naj blagovoli odda v trafikli Kovač, Aleksandrova cesta 5.

Burmestrov koncert se vrši v Celju, dne 5. t. m.

VOLITEV ŽUPANA V LJUBLJANI.

Sinočni »Slov. Narod« poroča, da se bo v torek 7. t. m. vršila prva seja novo izvoljenega občinskega sveta; na dnevnem redu bo volitev župana in podžupana. — Jugoslovanska demokratska stranka (JDS) je vložila proti volitvam dva formalna protesta, ki je z njimi zavlačevala volitev župana in podžupana v upanju, da se bodo vsled volilne borbe razburjeni duhovi s časom pomirili in bi mogla s katerokoli stranko doseči sporazum. Ker JDS nimajo zadostne večine je iskala pri vseh strankah podporo. Sicer je že pred volitvami med dr. Žerjavom in Tone Kristanom bil sklenjen dogovor, po katerem naj bi socialni demokratje podpirali JDS v ljubljanskem občinskem svetu, toda izid volitev in oster odpor v socialno demokratijskih vrstah samih proti vsaki zvezi z JDS je to računo prekril. Emissarij JDS so se nato začeli obračati na posameznike — pristaje NSS ter so jih nagovarjali za skupen nastop. Pribiti moramo, da se JDS

na Narodno socialistično stranko kot tako dosedaj ni obrnila, niti se niso med narodno socialistično stranko in JDS dosejale vršile nikakr oficijelni razgovori ter je tozadevna vest včerajšnjega »Slov. Naroda« napačna. V kolikor smo informirani, vlada v vrstah pristajalcev nar. soc. stranke odločen odpor zoper vsako sodelovanje z JDS. — V zagati v katero so s svojo gnusno volilno borbo spravili liberalni mladinci JDS, je leta sondirala teren celo pri klerikalcih, če bi ne bilo možno, da bi se »podpirali obe meščanski stranki (JDS in SLS) zoper socialističen blok«. Ker iz te muke ni bilo kruha, so se meročajni faktorji, ki vedre in oblače kot je to JDS prav, končno vendrale odločili, da skličejo občinski svet v svrhu izvolitve župana in podžupana. Kdo bo župan in kdo podžupan, o tem krožijo po Ljubljani razne kombinacije in se delajo celo velike stave, z gotovostjo se pa na to vprašanje ne da še ničesar reči.

Novi vozni red na državnih železnicah.

Proga Karlovac—Ljubljana gl. kol. Osební vlaki št. 1010, 1014 in 1016 z odhodom iz Karlovca ob 0 h 36 min, 8 h 4 min, in 14 h 1 min.; iz Novoga mesta ob 3 h 33 min, 11 h 35 min in 17 h 36 min.; iz Trebnja ob 4 h 4 min, 12 h 12 min, in 18 h 13 min.; iz Grosuplja ob 5 h 8 min, 13 h 32 min, in 19 h 36 min, ter prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 5 h 41 min, 14 h 13 min in 20 h 20 min. V nasprotni smeri osební vlaki št. 1011, 1015 in 1019 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 23 h 18 min, 6 h 34 min, in 17 h 53 min.; iz Grosuplja ob 23 h 58 min, 7 h 26 min, in 18 h 44 min.; iz Trebnja ob 0 h 56 min, 8 h 38 min, in 19 h 59 min.; iz Novoga mesta ob 1 h 31 min, 9 h 18 min, in 20 h 40 min, ter prihodom v Karlovac ob 4 h 18 min, 12 h 22 min, in 23 h 55 min. Vlaka št. 1010 in 1011 sta neposredna vlaka med Ljubljano in Zagrebom. Odhod iz Ljubljane ob 23 h 18 min, prihod v Zagreb ob 6 h 34 min. Odhod iz Zagreba ob 22 h 25 min, prihod v Ljubljano ob 5 h 41 min.

Razven teh vozijo še med Novim mestom in Karlovcem osebna vlaka št. 1013 in 1018, odhod iz Novoga mesta ob 4 h 16 min, prihod v Karlovac ob 7 h 38 min, odhod iz Karlovca ob 18 h 35 min, prihod v Novo mesto ob 22 h 57 min, med Novim mestom in Ljubljano osebna vlaka št. 1012 in 1017, odhod iz Novoga mesta ob 5 h 15 min, prihod v Ljubljano ob 8 h 3 min, ter odhod iz Ljubljane ob 12 h 40 min, prihod v Novo mesto ob 15 h 32 min, ter med Trebnjem in Novim mestom osebna vlaki št. 1071, odhod iz Trebnja ob 5 h 58 min, prihod v Novo mesto ob 6 h 47 min, ter mešani vlaki št. 1052, odhod iz Novoga mesta ob 7 h 43 min, ter prihod v Trebnje ob 8 h 37 min.

Proga Grosuplje — Kočevje. Osební vlaki št. 4512, 4514 in 4516: odhod iz Grosuplja ob 7 h 35 min, 13 h 55 min in 19 h 35 min, ter prihodom v Kočevje ob 9 h 30 min, 15 h 45 min, in 21 h 30 min.; v nasprotni smeri osební vlaki št. 4511, 4513 in 4515, odhod iz Kočevja ob 5 h 5 min, 11 h 22 min in 16 h 40 min.; prihod v Grosuplje ob 6 h 58 min, 13 h 16 min, in 18 h 35 min.

Proga Trebnje — St. Janž na Dol. Mešani vlaki št. 4632, 4634, 4636 in 4638, odhod iz Trebnja ob 9 h, 12 h 27 min, 15 h 10 min in 20 h 10 min; prihod v St. Janž na Dol ob 10 h 11 min, 13 h 22 min, 16 h 8 min, 21 h 8 min. V nasprotni smeri mešani vlaki št. 4631, 4633, 4635 in 4637, odhod iz St. Janža ob 4 h 44 min, 10 h 56 min, 13 h 51 min, in 16 h 53 min.; prihod v Trebnje ob 5 h 40 min, 12 h, 14 45 min, in 17 h 55 min.

Proga Novo mesto — Straža — Toplice. Mešani vlaki št. 4732, 4734 in 4736, odhod iz Novoga mesta ob 4 h 22 min, 9 h 40 min, 15 h 50 min; prihod v Stražo — Toplice ob 4 h 40 min, 9 h 58 min, in 16 h 8 min.; v nasprotni smeri mešani vlaki št. 4731, 4733 in 4735, odhod iz Straže-Toplice ob 4 h 47 min, 10 h 23 min, in 16 h 42 min.; prihod v Novo mesto ob 5 h 5 min, 10 h 41 min, in 17 h.

Proga Kranj—Tržič. Osební vlaki št. 912, 914 in 918, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 6 h 35 min, 13 h 40 min, in 18 h 34 min, prihod na Jesenice ob 8 h 40 min, 15 h 44 min, in 20 h 50 min.; v nasprotni smeri osební vlaki št. 911, 913 in 917, odhod iz Jesenice ob 5 h 11 min, 8 h 44 min, in 18 h 40 min; prihod v Ljubljano ob 7 h 10 min, 10 h 35 min, in 20 h 32 min.

Med Jesenicami in Trbižem mešani vlaki št. 912, odhod iz Jesenice ob 9 h 30 min, prihod v Trbiž ob 11 h 44 min, ter mešani vlaki št. 917, odhod iz Trbiža ob 15 h 21 min; prihod na Jesenice ob 17 h 50 min, ter med Jesenicami in Planico osebni vlaki št. 918, odhod iz Jesenice ob 21 h 15 min, prihod v Planico ob 22 h 22 min, ter osebni vlaki št. 913, odhod iz Planice ob 6 h 39 min, prihod na Jesenice ob 8 h.

Ob nedeljah in praznikih vozi ob 1. junija do 30. septembra med Ljubljano in Bohinjem direktni izletniški vlaki, odhod iz Ljubljane ob 5 h 15 min, iz Jesenice ob 7 h 50 min, prihod v Bistrico B. j. ob 8 h 45 min, ter se vrača iz Bistrice B. j. ob 19 h

31 min., iz Jesenice ob 21 h 1 min, ter prihaja v Ljubljano ob 22 h 53 min. Pri povratku iz Bistrice B. j. ima ta vlak na Jesenicah priključek na nedeljski vlak iz Planice, od koder odhaja ob 19 h 48 min, in prihaja ob 20 h 40 min na Jesenice. Ob sobotah, dnevih pred prazniki, ob nedeljah in praznikih vozi med Jesenicami in Planico izletniški vlak z odhodom iz Jesenice ob 16 h 25 min, ter prihodom v Planico ob 17 h 32 min. Ta vlak ima v Jesenicah zvezo na ljubljanski popoldanski vlak — odhod iz Ljubljane ob 23 h 40 min.

Na Koroško ima zvezo ljubljanski popoldanski (13 h 40 min.) vlak odhod iz Jesenice ob 17 h 15 min, prihod v Celovec ob 20 h — oziroma v Beljak ob 19 h 21 min. — V nasprotni smeri vozi vlak iz Celovca ob 13 h 20 min, ozir. iz Beljaka 13 h 20 min, prihaja v Jesenice ob 13 h 45 min, ter ima zvezo na ljubljanski večerni vlak (odhod iz Jesenice 18 h 40 min.).

Proga Jesenice — Bistrica B. j. Osební vlaki št. 4212, 4214 in 4218 odhod iz Jesenice ob 9 h 7 min, 16 h 10 min, in 21 h 20 min, prihod v Bistrico B. j. ob 9 h 59 min, 16 h 59 min, in 22 h 10 min., v nasprotni smeri vlaki št. 4213, 4231 in 4217, odhod iz Bistrice B. j. ob 7 h 17 min, 10 h 26 min, in 17 h 16 min, — prihod na Jesenice ob 8 h 10 min, 11 h 51 min, in 18 h 10 min.

Med Bistrico B. j. in Podbrdom vozi mešani vlak št. 4284, odhod iz Bistrice B. j. ob 13 h 1 min, prihod v Podbrdo ob 13 h 17 min, ter nazaj vlak št. 4255, odhod iz Podbrda ob 14 h 3 min, prihod v Bistrico B. j. ob 14 h 20 min.

Med Trstom in Dunajem, ozir. Monakoven vozi preko Jesenice po trikrat na teden brzovlak in sicer v smeri Trst—Dunaj, ozir. Monakovo ob ponedeljkih, sredo in petkih, odhod iz Trsta ob 5 h, iz Gorice 6 h 59 min, iz Podbrda ob 9 h 5 min, iz Bistrice B. j. 9 h 20 min, iz Jesenice 10 h 10 min, prihod na Dunaj i. k. ob 21 h 25 min, oziroma v Salzburg ob 17 h 25 min. — V smeri Dunaj—Trst ob torkih, četrtek in sobotah (prihod v Trst sredo, petek, nedeljo) odhod iz Dunaja ob 8 h 45 min, iz Salzburga 13 h, iz Jesenice 20 h 11 min, iz Bistrice B. j. 20 h 55 min, iz Podbrda 21 h 35 min, prihod v Gorico ob 22 h 57 min, v Trst ob 0 h 55 min. Brzovlaka se stavlja šele pozneje v promet.

Proga Ljubljana drž. kol.—Kamnik. Mešani vlaki št. 4032, 4036 in 4038, odhod iz Ljubljane drž. kol. ob 7 h 40 min, 14 h 10 min, in 18 h 50 min, prihod v Kamnik ob 8 h 51 min, 15 h 18 min, in 20 h 1 min. — V nasprotni smeri mešani vlaki št. 4031, 4033 in 4035, odhod iz Kamnika ob 5 h 19 min, 11 h 50 min, in 16 h 22 min, prihod v Ljubljano drž. kol. ob 6 h 30 min, 13 h in 17 h 30 min. — Razven teh vozi ob nedeljah in praznikih izletniški vlak z odhodom iz Ljubljane ob 13 h 10 min, prihodom v Kamnik ob 14 h 18 min, ter odhodom iz Kamnika ob 21 h 10 min in prihodom v Ljubljano 22 h 18 min.

Proga Kranj—Tržič. Mešani vlaki št. 4132, 4136 in 4138, odhod iz Kranja ob 7 h 40 min, 14 h 51 min, in 19 h 55 min; prihod v Tržič ob 18 h 34 min, 15 h 46 min, in 20 h 49 min.; v nasprotni smeri pa vlaki št. 4131, 4133 in 4137, odhod iz Tržiča ob 5 h 7 min, 8 h 50 min, in 18 h 28, ter prihodom v Kranj ob 5 h 50 min, 9 h 36 min, in 19 h 15 min.

Proga Celje—Dravograd—Meža. Osební vlaki št. 4812 in 4814, odhod iz Celja ob 10 h 10 min, 15 h 40 min, prihod v Velenje ob 9 h 41 min, 17 h 11 min, prihod v Dravograd ob 11 h 34 min, in 18 h 53 min; v nasprotni smeri osebna vlaka št. 4813 in 4815, odhod iz Dravograda ob 7 h 56 min, 15 h 9 min, odhod iz Velenja ob 10 h, 17 h 13 min, prihod v Celje ob 18 h 37 min. — Razven teh vozi med Velenjem in Celjem osebna vlaka št. 4811 in 4816, odhod iz Velenja ob 5 h 51 min, prihod v Celje ob 7 h 17 min; odhod iz Celja ob 20 h 20 min, prihod v Velenje ob 21 h 51 min, ter ob nedeljah in praznikih vlak št. 3817, odhod iz Velenja ob 20 h 13 min, prihod v Celje 21 h 44 min. Med Velenjem in Slovenj-Gradcem mešani vlaki št. 4852, odhod iz Velenja ob 6 h 20 min, prihod v Slovenjgradec ob 8 h 10 min. — Med Slovenjgradcem in Dravogradom razven teh še osebna vlaka

št. 4816, 4819, odhod iz Slovenjgradca ob 5 h 20 min, prihod v Dravograd ob 5 h 48 min, odhod iz Dravograda ob 19 h 40 min, prihod v Slovenjgradec ob 20 h 9 min.

S 1. junijem se odpravi med Dravogradom in Zeltwegom preko Laboda celoten osebni in tovorni promet ter vozi v vsaki smeri po dva redna osebna vlaka s prihodom v Dravograd ob 6 uri 42 min. in 16 h 20 min, ter odhodom iz Dravograda ob 11 h in 19 h 20 min.

Sport in turistika.

Izšla je 22. številka »Sporta« s sledečo vsebino: Slavija: Ilirija. Prvenstvene tekme v Mariboru. Kolesarska dirka Ljubljana—Logatec. Pomladanska dirka konj v Mariboru. Propozicije za lakoatletični miting srednješolcev za prvenstvo Jugoslavije. — Pravilnik zbora nog. sodnikov, končno poročila o nogometu, kolesarstvu, motociklistiki, atletiki ter razne novice in službene objave. — List prinaša tudi krasne slike iz sportnega življenja in ga vsem toplem priporočamo.

Gledališče in glasha.

Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona«. Danes zvečer ob sedmih ženski, ob osmih moški zbor. Po vaji odborova seja, defitivno sklepanje o koncertih izven Ljubljane.

IZJAVA.

Ker — kakor slišiva — odbor »Narodne galerije« razmišlja, da bi kaj nakupil tudi od naju, spodaj podpisana izjavljava, da »Narodni galerije« ne prodava ničesar, dokler ji predseduje dosednji odbor.

Fran in Tone Krall.

Mali oglasi.

Prodaja se:

PRODA SE KOMPLETNA MODERNA SPALNICA iz hrastovega lesa, zelo lepa. Cena nizka. Naslov v upravi.

AVTOMAT

na 2 valjčka v popolnoma dobrem stanju je na prodaj. Cenjene ponudbe pod »Automat« na upravo lista. 943

PRODA SE V DRAVOGRADU:

1. Enonadstropna hiša z zemljiščem.
2. Posestvo veliko 70 orolov.
3. Hiša s hotelom, gostilno, trgovino ter gospodarstvom. Natančnejša pojasnila daje: O. Grisonogo, Dravograd. 928

LEP PES

volčje pasme se takoj prodaja. Mestni trg 14, I. nadst. 937

VELIKA ZALOGA

in po ceni: Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, pneumatika in vsakovrstni deli. F. Batfel, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se: Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni stroji v popravu, Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4. 781

Službe:

IZURJENO KNJIGOVODNIJO

ki je zmožna tudi slovenske in nemške korespondence, sprejme trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevo plače je poslati na poštini predal 74 pod »Knjigovodkinja«.

DEKLA

za hišne in poljske posle se išče. Imeti mora dovolj lastne obleke in držati na snagu. Oskrba dobra, plača 400—500 K mesečno, nedelja prosta. Naslov pove anončna ekspedicijska Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 945

UČENKO SPREJME

M. Podkrajski, Irizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta.

KUHARICA

perfektna, dobra gospodinja, se takoj sprejme. Plača in oskrba prvovrstna. Istotam se sprejme tudi pridna sobarica. One, ki znajo vsaj nekaj šivati, imajo prednost. — Ponudbe naj se naslove »Ljubljana, poštni predal št. 79«. 946

1. BLAGAJNIČARKO IN 1. TRGOVSKO KORESPONDENTINJO

veščo trgovskih poslov se sprejme. Pogoji: poštenost, vestnost in natančnost. Pismene ponudbe z izpričevali. Nastop takoj. Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, Gosposvetska cesta 2. Ljubljana.

Razno:

Tovarna kemičnih izdelkov**v Hrastniku.**

Kristalna soda
Glauberjeva sol kalc. in krist.
Grenka sol, prosta
Pralni prašek
Natrijev in kalijev soliter
Zelena in modra galica
Superfosfat
Kalijeva sol
Prstane barve
Antichlor
Chromkali
Žveplena kislina
Solna kislina
Polifrova kislina
Črnila v vseh vrstah in barvah
Štampilska barva brez olja
Gumi arabicum
„Neosan“ terpeninova krema
za čevlje
Modrilna esenca
Črnilo za usnje

Tovarna olja in firneža**Zabret & Komp.****Britof pri Kranju (Slov.)**

Skladišče: Beograd. Skladišče: Novisad.

Proizvaja jedilno laneno
olje, tehnično laneno olje,
prima laneni firnež, la-
nene tropine in druge
vrste oljnatih izdelkov.

Brzojavlj: ZABRET, KRANJ.**PREMOG**

prvovrsten, spodnještajerski primeren
za industrije in domačo porabo do-
bavlja na vagone, kosovec, orehovec
ali zdrob. po dnevni ceni, vsako mno-
žino. Ponudbe pod „Premog“ na up-
ravo lista.

Lasne mrežice

enostavne in dvojne, barvo in masti
za lase, sredstva za negovanje nohtov,
šminke, Mastiks, parumi ter prvo-
vrstno brilno in toaletno milo priporoča

Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Trnovo 1.**Prima angleški Kristal****„Boraks“**

vsaka množina se dobi po K 31—
franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z.

Ljubljana, Gradišče 9/I.**ODVETNIKI!**

Zapuščina pokojnega dr. I. Zabukovec,
odvetnika v Šmarju pri Jelšah proda
zbirko **juridičnih knjig** s krasno
omaro ali brez nje. Istotam se dobi
tudi nov **diktator**; na prodaj je
tudi lep otroški voziček in zložitiv
stolček.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno
delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko
za malenkostno svoto **14 kron** pri

„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.**Jugoslovanska zadruga v Ljubljani, r. z. z. o. z.**

razpisuje mesto

revizorja in organizatorja.

Strokovno izobraženi prosilci po možnosti z zadrugo
praksa naj vpošljejo svoje ponudbe opremljene s prepisi
spričeval in navedbo dosedanjega službovanja

do 15. junija 1921

na poštni predal 138 v Ljubljani. — Plača po dogovoru.

Priporoča se slav. potujočemu občinstvu

„restavracija na kolodvoru“ v Brežicah,

Jožefa Petričič, katera vodi po svojem umrlem možu z
znatnimi spremembami na personalu gostilniško obrt v ne-
omejenem obsegu dalje.

Prvovrstna kuhinja, izvrstne pijače. — Posebno znižane
cene za gg. železničarje.

VAFELJNE

najfinejše kakovosti nudi

vsako množino

tvornica keksov, prepečen-
cev in vafeljnov**V. Bizjak & drug****Rogaška Slatina.****Naznanilo.**

Br. sokolskim društvom naznanjam, da imam v zalogi vse sokolske
potrebščine po predpisih Jug. Sokol. Saveza, za člane, članice in ves naraščaj:
kroje, telovadne obleke, čevlje itd. — Cenik na zahtevo zastoj.
Prosim pa br. društva pri vseh naročilih poslati denar naprej.

P. Capuder, Vidovdanska c. 2
(prej Radeckega cesta).**Koristilo Vam bo,**

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete
na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Zdravilna zelišča, lubje, korenine,

kot lipovo cvetje, bezgovo cvetje, tršljikovo lubje, borovnico,
i. t. d. **KUPUJEMO PO NAJVIŠJIH DNEVNIH CENAH.** Natan-
čna navodila o ravnanju z zdravilnimi zelišči brezplačno na
razpolago. Iščejo agilne zastopnike za vsaki večji kraj Slove-
nije. — Ponudbe na „HERBA“ zadruga za izkoriščanje zdravil-
nih zelišč z o. z. v Zagrebu, Palmotičeva ulica 10.

KOKSA

2000 vagonov po zelo ugod-

ni ceni franko Moravska

Ostrava se takoj proda. Vpra-

šanja pod šifro „Koks“ na

upravo lista.

Tračnice

za poljsko železnico, notranja luč 60 cm
kupim vsako množino. — Ponudbe pod
„Tračnice“ na upravo lista.

O glasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-
boljši uspeh, ker je zelo raz-
širjena in jo vsakdo rad čita!

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično.

hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“**v Ljubljani, Stari trg števil. 19.**

Naročila sprejema tudi upravništvo „Jugoslavije“ v Ljubljani,
Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v
18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani.**Podružnice: Djakovo, Maribor, Sombor, Split. Ekspozitura: Bled.****Vabilo na subskripcijo delnic tretje emisije.**

Vsled sklepa občnega zbora, da se zviša delniška glavica

od 8,000.000 na 24,000.000 kron z izdajo novih delnic v nominalni vrednosti 16,000.000 kron
se daje na javno subskripcijo

40.000 (štiridesettisoč) delnic po 400 K nominalne vrednosti

pod nastopnimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo predpravo, da prevzamejo vse delnice tretje emisije in zato se jim nudita za eno delnico prve ali druge emisije dve delnici tretje emisije po kurzu K 520— tel quel.
2. Ev. neopitrane delnice bo razdelil upravni svet med one podpisovalce, ki nimajo pravice opcije.
3. Subskripcijska mesta so:

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.**Podružnica Zadružne gospodarske banke v Djakovem, Mariboru, Somboru in Splitu ter ekspozitura na Bledu.****Sveopća zanatlijska banka d. d. v Zagrebu in njena podružnica v Karlovcu.**

4. Subskripcija traja od 1. junija do incl. 30. junija 1921.
5. Subskribent mora izkupilo za podpisane delnice pri prijavi polno v gotovini vplačati, sicer njegova prijava ne bi prihajala v ozir.
6. Dosedanji delničarji, ki hočejo uveljaviti svojo opcijsko pravico, morajo predložiti pri prijavi ali originalne delnice ali začasna potrdila o dodelitvi delnic 1. oz. 2. emisije.
7. Dodelitev delnic po končani subskripciji si popolnoma pridržuje upravni svet.
8. Nove delnice so deležne dividende od 1. julija 1921 in opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do 31. decembra 1921.
9. Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna gospodarska banka potrdilo o številu subskribiranih delnic i o celokupnem vplačanem znesku. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil originalne delnice ali začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Začasna potrdila se kasneje zamenjajo za originalne delnice.
10. Subskribentom, katerim se niso mogle dodeliti delnice ali ne v subskribirani višini, se vrne tozadevni znesek, oz. pribitek 15. julija 1921.
11. Kolikor znaša izkupilo za novo izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade v smislu § 7 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu.

V Ljubljani meseca maja 1921.

Upravni svet Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.